

Roheline kool

ROHELISE KOOLI 7 SAMMU: 6-7

6.10.2025 Zoom

Eeva Kirsipuu-Vadi ja Maris Mägi

tartu
loodus
maja

TOETAB

Tallinn

Ajakava

15:00-15:45

Rohelise kooli sammud

6. Teavitamine ja kaasamine

7. Keskkonnapõhimõtted

15:45-16:15

Õppeasutuste kogemused

✓ Tallinna Mardi Lasteaed, Mari
Männapsoo, Elisa Perle

✓ Tartu loodusmaja huvikool, Liisgren
Pärnsalu

16:15-16:30

Küsimused, arutelu (vastavalt vajadusele)

Paldiski Lasteaed Naerulind

Tallinna Kadaka Lasteaed

Programmi kolm alustala

Fookusteemad

7-sammuline tegevusjuhis

Roheline lipp

Lasteaed Mesipuu

7-sammuline tegevusjuhis

6. Teavitamine ja kaasamine

TEADLIKKUS

VISUAAL

AVALIKUSTAMINE

ELURIKKUS
JA LOODUS

MERI JA RANNIK

KLIIMAMUUTUSED

ENERGIA

JÄÄTMED

GLOBAALNE
KODAKONDSUS

ÕUEALA

VESI

TRANSPORT

TOIT

TERVIS JA HEAOLU

PRÜGI

Kellele?

Lapsed, õpilased, töötajad

Lapsevanemad, pered

Kogukond: kohalikud elanikud

Kogukond: kohalikud ettevõtted

Eralasteaed Kaur

Kus?

Koduleht / blogi / FB vm sotsiaalmeedia / Stuudium, e-Kool, Eliis

Stendid, elektroonsed tahvlid, sildid nii majas sees

Klassides/rühmaruumides
(keskkonnainfo/loodus/rohenurk), Õpetajate tuba jne

Infokirjad lapsevanematele, lastevanemate koosolekud

Klassijuhatajatunnid / õppeasutuse personali koosolekud

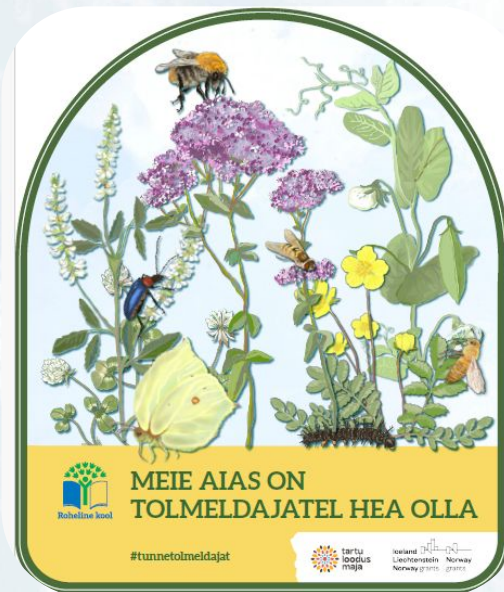
Sildid

Sildid ja Roheline lipp

Sildid

Stend/ teadetetahvel

Kas peate vajalikuks valmis Rohelise kooli visuaaliga kujundusi nt “Kustuta tuled”, “Säästa vett” jne?

Koduleht

Uued logo kujundused

Roheline kool

Roheline kool

Avalik info

Rohetiimi liikmete nimekiri

Koosolekute protokollid: toimumise aeg ja koht, kes osalesid, mida arutati ja mida otsustati

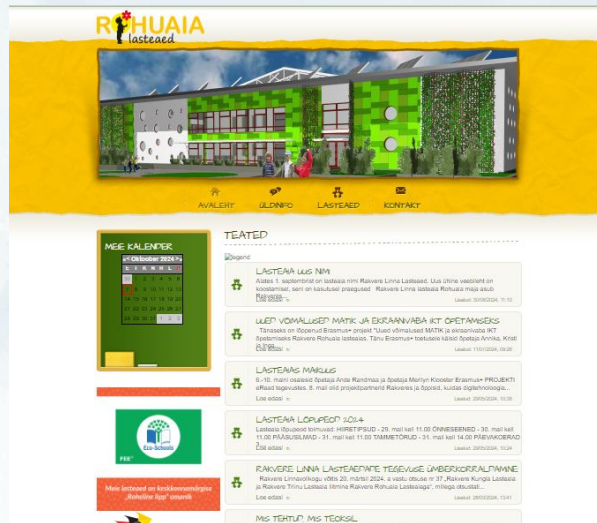
Õppeaasta fookusteemad

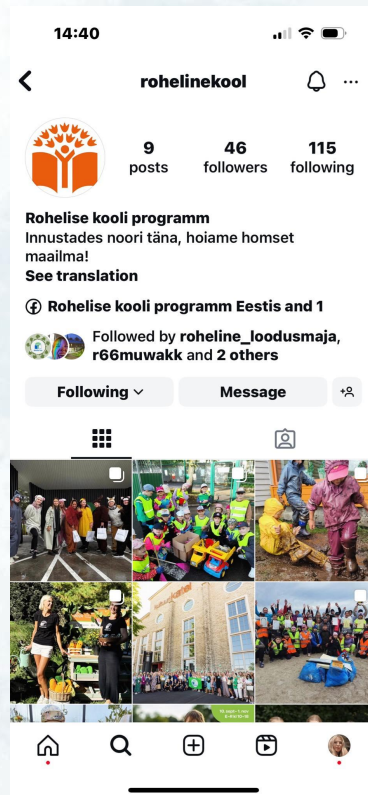
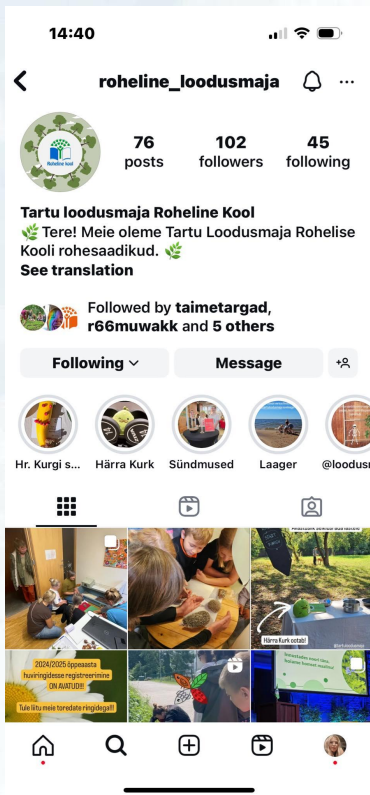
Tegevuskava

Keskkonnapõhimõtted

Sotsiaalmeedia

Maskotid

Tartu loodusmaja huvikool

Luunja Lasteaed Midrimaa

Vasalemma Kool

Kes võiks olla Rohelise kooli maskott?

Laulud

“Prügilaul”

Laulu autor: Ester Tuulik

Video: Janne Lass

Esitajad: Montessori Kooli lapsed

<https://www.youtube.com/watch?v=WLdgIt7zuU0>

Tallinna Liivamäe Lasteaed “Rohiline kool”

muusika: Külliki Levin

sõnad: Imbi Pajula

esitus: Külliki Laulu-
aed
laululapsed

<https://www.youtube.com/watch?v=0-15rTH7d3U>

Kogu asutust kaasavad üritused ja kampaaniad

Kogu asutust kaasavad üritused ja kampaaniad

Maailmakoristuspäev

Rohejaht

Jäätmetekke vähendamise nädal

Sooja kampsuni päev

Teeme ära talgupäev

Harrastusteaduse projektid

Tallinna Mahtra Põhikool

Kogu asutust kaasavad üritused ja kampaaniad

Tallinna Ühisgümnaasium

<https://rohelinetyg.blogspot.com/search/label/kampaaniad>

Kogu asutust kaasavad üritused ja kampaaniad

TOIDUPANK
SEALT, KUS ÜLE,
SINNA, KUS PUUDUS

Kogu ühiskonnas on toidu puudus. Toidupank on inimestele, kes ei saa toitu muul viisil. Toidupank on inimestele, kes ei saa toitu muul viisil. Toidupank on inimestele, kes ei saa toitu muul viisil.

Toidupanga toidukogumise kampaania toimus Pärnu Lasteaias Trall 11.–14. novembril 2024.

Selle aja jooksul olid lasteaeda paigutatud Toidupanga kogumiskastid, kuhu lapsed koos peredega said tuua erinevaid toiduaineid.

Aitäh teile kõigile!

Annetusi oli nii palju, et kastidest jäi lausa puudu – see näitas, kui suur oli perede valmisolek toetada abivajajaid. Toodi erinevaid kuivaineid, maiustusi, suppe, õlisid, pudru- ja hommikuhelbeid jms.

Toidupanga kampaania oli suurepärane võimalus õpetada lastele hoolivust ja koostööd, samal ajal aidates abivajajaid meie kogukonnas.

Kampaania käigus toimusid rühmades vestlused, kus lastele selgitati, mis on Toidupank, kellele ja miks see vajalik on. Räägiti, kuidas kogutud toidukaubad aitavad neid, kes vajavad abi.

Täname südamest kõiki peresid, kes andsid oma panuse, et toetada abivajavaid peresid.

Teie hoolivus näitab, kui tugev ja ühtehoidev on meie kogukond. Koos oleme jõud, mis võib muuta maailma.

Pärnu LA Trall

7-sammuline tegevusjuhis

Keskkonnapõhimõtted ehk MIS ON SEE MEIE KOOLI, LASTEAIJA ROHELISEKS OLEMINE?

KES: ühiselt loodud, osalema peab kogu kooli-, lasteaiapere

MILLINE: meeldejäädvalt sõnastatud, joonistatud vms. Plakat, aga ka laul, luuletus jne. Seotud ka aastat teemadega

KUS: kõigile nähtaval - stendil, kodulehel, klassi- ja rühmaruumides

Iga-aastane ülevaatamine ja vastavalt vajadusele muutmine, sh võimalus rõhutada aasta teemasid.

MÕTTEHARJUTUS

**Kuidas teie oma õppeasutuses
keskkonnapõhimõtted kokku lepiksite?**

**Millised on osapooled? Kes ja mida teeb, kirja
pane!**

Luunja Keskkooli keskkonnapõhimõtted

💡 Idee:
kui kokkulepped
sõnastatud, teha
ülekooliline
plakatikonkurss

Kadrioru Saksa Gümnaasium

KSG ROHELISE KOOLI KESKKONNAPÕHIMÕTTED

„Roheliseks“ kasvamine KSGs

1.-3. klass

Suhtun austuse ja hoolivusega loodusesse ja kõikidesse elusolenditesse. Tean, et taimede, loomade ja inimeste elurütmid on omavahel seotud. Kõigil peab olema hea elada.

4.-6. klass

Armastan loodust. Tean, et puhtas looduses on hea elada nii loomadel kui inimestel. Põhiküsimus on, mida armastan. Ka minu käitumine aitab hoida keskkonda puhtamana. Olen oma käsi kodu, koolis ja kõikjal mujal. Minu tegemised loevad. Saan iga päev teha midagi hea.

7.-9. klass

Mul ei ole vaja omada nii palju asju, sest iga asja valmistamiseks on kulunud ressursid, teadlikult ja mõtlen oma ostud läbi põhimõtteid miks-kuidas-mida. Algatan ka ise ettevõtmisi kodu, koolis ja igapäevaelus.

10.-12. klass

Tean, et jätkusuutliku eluviisi kujundamisel pean ka ise keskkonnateadlikke otsuseid. Täna väikestel otsustel võib olla tuleviku Eestile väga suur mõju. Tahan elada kodanikuna jätkusuutlikus Eestis ja maailmas.

„Grün“ werden am KSG

1.-3.

Ich beachte alle Lebewesen mit Respekt und Liebe. Wenn es der Natur gut geht, geht es auch mir gut.

4.-6.

Ich liebe die Reinheit der estnischen Natur. Mein Verhalten in- und ausserhalb der Schule kann meiner Familie und meinen Freunden als Vorbild dienen. Ich bin stolz auf mein umweltschonendes Verhalten! Ich tue jeden Tag etwas Gutes für die Natur und Umwelt. Ich halte es für wichtig.

7.-9.

Ich kann auch weniger konsumieren, wenn ich es so beschliesse. Brauchen wir wirklich so viele Dinge? Wenn ich mir weniger Sachen kaufe, schone ich so die Umwelt. Egal, ob in- oder ausserhalb der Schule - ich bin immer möglichst neugierig und aktiv und nehme an den Umweltprojekten teil.

10.-12.

Ich weiss, dass die Entwicklung einer nachhaltiger Lebensweise mit der Entwicklung einer nachhaltigen Denkweise beginnt. Ich beginne mit mir selbst und mit meinen Haltungen. Ich möchte, dass ich in der Zukunft in Estland ein nachhaltiges und würdevolles Leben führen kann.

Tartu loodusmaja

Paikuse Lasteaed Seljametsa maja

ELUKESKKOND MEIL ON KENA
SEDA HOIAN IKKA MINA,
PRAHTI MAHA MA EI LOOBI,
KUNSTIS KASUTAN MA HOOPIS.
PRÜGI KOHE ÄRA SORDIN,
SÕPRADEGA ÕUES SPORDIN-
SÕIDAN RATTAGA, KÄIN JALA
UURIN LINDE, TAIMI, KALA.
TAIMEL KASVUKS MINU HOOL
ME JU ROHELINE KOOL

Pärnu Lasteaed Trall

Trallis on õuesõpe terve aasta hinnas,
olgu suvel paljas sõrm või talvel käes kinnas.
Õppekäikudelt ning matkadelt uusi teadmisi
toome,
lasteaia õuelgi põnevaid katseid ja tegevusi
loome.
Taime- ja loomaliike me ümbruses teame,
saadud tarkusi ning oskusi meeles peame.
Valime tooteid, mis kestavad kaua,
ühekordseid nõusid ei kasutata laual.
Sorteerime prügi täpselt nii, nagu vaja,
hoiame prahivaba lasteaia õue ja maja.

Loodussõbralikke puhastusvahendeid
kasutame,
taaskasutusse paberit, riidet ja muudki
mahutame.
Väärtustame toidukultuuri ja Eesti toitu,
keskkond me ümber on alati hoitud.
Teadlikke valikuid iga päev teeme,
olgu see kasutus elektrile või veele.
Lasteaiapere neist põhimõtetest hoolib,
me suhtume austavalt ja väärtustame
Rohelist Kooli!

autor Maia Talinurm

Anni Lasteaed (Tartu)

KESKKONNAPÕHIMÕTTED:

- Hoolime loodusest ja keskkonnast, endast ja teistest – oleme osa loodusest.
- Hoolime loomadest ja lindudest.
- Tegutseme palju õues.
- Hoiame energiat kokku.
- Ruumist lahkudes kustutame tuled.
- Kasutame vett säästlikult.
- Sorteerime jäätmeid ja vähendame jäätmete teket, taaskasutame.
- Kasutame keskkonnasõbralikke vahendeid ja materjale.

Lasteaed Neeme Mudila

Koos lastega läbi arutletud mõtted keskkonnasäästlikuks toimetamiseks saime määratleda oma maja keskkonnapõhimõteteks:

- Õuesõpe vähemalt 1 x nädalas.
- Osaleme keskkonnaprojektides.
- Jälgime vee, elektri, kütte, ventilatsiooni otstarbekat kasutamist.
- Taaskasutame meisterdustundides paberit, kartongi, plastikut.
- Organiseerime keskkonnaalaseid tegevusi ja väljasõite.
- Kaasame võimalusel oma tegemistesse ka Neeme Kooli lapsed ja Neeme küla elanikud.
- Kajastame ja tutvustame oma keskkonnaalaseid tegevusi.
- Oleme eeskujuks.

Neeme Mudila laps soovib, et kogu maakera oleks õnnelik, puhas ja terve.

Seepärast:

- * viskab Neeme Mudila pere prügi prügikasti,**
- * hoiab loodust nagu enda lemmiklooma ja perekonda,**
- * viib pandipakendi tagastuspunkti,**
- * sööb toidu ära,**
- * hoiab oma tervist,**
- * joob palju vett, mitte limonaadi,**
- * hoiab merd ja randa ja vaatab, et see oleks puhas.**

Tallinna Lasteaed Pääsusilm

Meile tähtis loodus, elurikkus,
et igal elusolendil oleks elul pikkust.

Tugev tervis

Sordi prügi

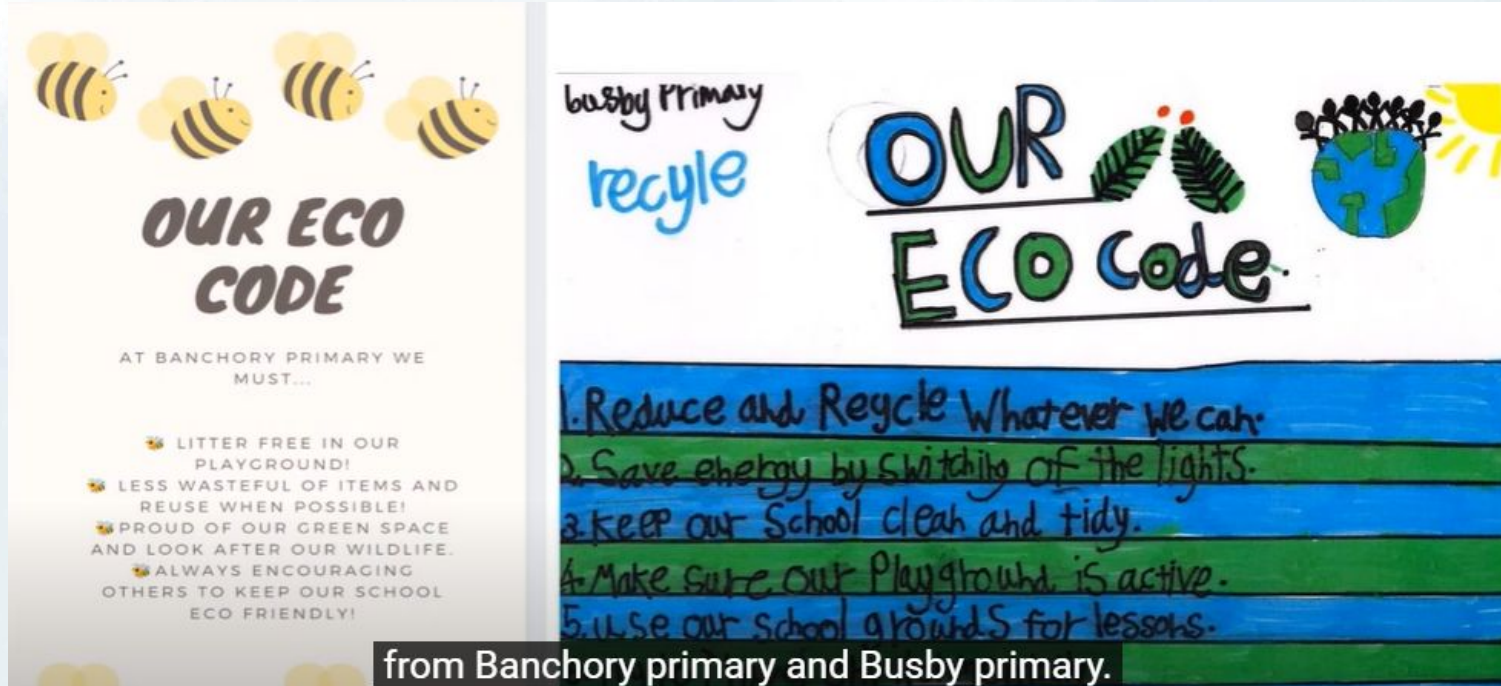
Olgu pu

Siis elukes

Keskkonnapõhimõtted

- Tunneme kodulähedast loodust ja õpime õues igal võimalusel
- Kasutame vett, toitu ja elektrit säästlikult
- Oleme keskkonnasõbralikud ja sorteerime prügi
- Hoiname puhtust enda ümber
- Väärtustame taaskasutust

Näiteid Šotimaalt

from Banchory primary and Busby primary.

Castlevew's Eco Code

Caring for our environment

All in it together

Saving our planet

The responsibility is ours

Learning for sustainability

Everyone is involved

Very important for our future

It is never too late to make a difference

Energy conservation

Waste management

English/Beurla

B- become more aware about the state of our planet

E- ensure that you put your rubbish in the bin

E- energise our efforts to help the planet

C- co-operate with others to do your bit

O- organise a clean-up task with your friends

Gaelic/Gàidhlig

B- Bi faiceallach nach tuit an sgudail agad a-mach às do phòcaid

I- ionnsaich barrachd mu dheidhinn nàdar agus na dòighean a 's urrainn dhut coimhead às a dhèidh

E- Gabh pàirt sa Bhuidheann Eco!

C- cuidich do charaidean leis a bhith a' coimhead às dèidh ar planaid bòidheach

O- obraich còmhla ris do charaidean airson ar planaid nas sgiobalta.

It could be an acrostic like these
from Castlevew and Craighill.

Be Green and Eco-friendly!

Cowbridge Comprehensive School (Wales)

Don't be a Waster, be a Saver!

MÕTTEHARJUTUS

**Milliste rohekooli sammudega on
keskkonnapõhimõtted seotud?**

TULEMAS kontaktseminarid, koolitused

- Mulla tervise ja elurikkuse teemalised kontaktseminarid: 14. okt Pärnus, 20. okt Tallinnas, 28. okt Tartus ja 3. nov Rakveres
- Rohelise kooli programm alustavale lasteaiale 29. okt 2025 Tartu loodusmajas
- Rohelise kooli programm alustavale koolile 30. okt 2025 Tartu loodusmajas
- Kogemuste vahetamise veebinarid ZOOMis (eraldi koolidele ja lasteaedadele) teemadel: õueala, elurikkus ja loodus, heaolu ja tervis.

Maris Mägi

Koolide koordinaator ja
kommunikatsioonispetsialist

[maris.magi@
tartuloodusmaja.ee](mailto:maris.magi@tartuloodusmaja.ee)

515 2884

Eeva Kirsipuu-Vadi

Lasteaedade ja koolituste
koordinaator

[eeva.kirsipuu-vadi@
tartuloodusmaja.ee](mailto:eeva.kirsipuu-vadi@tartuloodusmaja.ee)

521 3881

Kontakt

www.rohelinekool.ee

FB: Rohelise kooli
programm Eestis

IG: rohelinekool

rohelinekool@tartuloodusmaja.ee

Rohelise kooli programmi toetajad

Tallinn

